

ARKIVVERKETS UNDERSØKELSE AV ARKIVHOLDET I KOMMUNER OG FYLKESKOMMUNER 2020

Arkivverkets årlige undersøkelse av arkivholdet i kommuner og fylkeskommuner ble sendt ut for niende gang i år.

Formålet med undersøkelsen er å få et overordnet bilde av arkivholdet i kommunal sektor, og å måle endringer på sentrale områder over tid. Undersøkelsen er tett knyttet til Arkivverkets tilsyns- og veiledningsvirksomhet overfor kommunene, og til Arkivverkets rolle som utviklingsaktør for sektoren.

Det er et mål at kommunene selv skal kunne ha nytte av undersøkelsen, for eksempel som en årlig oppsummering, som sammenligningsgrunnlag eller som et virkemiddel for å synliggjøre viktigheten av arkiv og dokumentasjonsforvaltning internt og eksternt.

NØKKELTALL FOR SPØRREUNDERSØKELSEN

OM UNDERSØKELSEN	
Utsendelsesdato	17.08.20
Antall respondenter sendt til	366
Antall respondenter svart på hele eller deler av undersøkelsen	343 (94%)

SENTRALE FUNN			
Andelen som svarer at de har iverksatt digitaliserings- eller automatiseringstiltak med betydning for arkivet	71%	Andelen som aldri har tatt uttrekk av elektroniske systemer som inneholder bevaringsverdig informasjon	32%
Andelen som svarer at de ikke ville utbedret avvikene avdekket gjennom tilsyn eller iverksatt mindre omfattende tiltak om de ikke hadde fått tilsyn	41%	Gjennomsnittsscoren til de nyetablerte kommunene og de øvrige kommunene på spørsmål om de har nok ressurser til å gjennomføre arkivarbeidet	3,2 og 2,8 (av 5)
Andelen som svarer at de ikke vet om alle ytre enheter har skriftlige rutiner for arkivarbeidet	9%	Variasjonen i gjennomsnittsscore i ulike fylker på spørsmål om de har utarbeidet instruksjoner for systemer hvor dokumenter arkiveres elektronisk	Fra 2,7 til 3,9 (av 5)
LENKE TIL ÅRETS UNDERSØKELSE OG TIDLIGERE UNDERSØKELSER			
https://www.arkivverket.no/arkivutvikling/tall-og-data-statistikk/kommunearkiver			

Arkivansvaret i Oslo kommune er desentralisert, og virksomhetene og bydelene (heretter omtalt som virksomhetene) i kommunen får derfor tilsendt en tilpasset undersøkelse. Denne undersøkelsen ble sendt til 51 virksomheter i kommunen. I alt svarte 50 (98 %) av virksomhetene i Oslo kommune på hele eller deler av undersøkelsen.

OPPSUMMERING OG VURDERING AV SENTRALE FUNN

I denne gjennomgangen av dataene fra undersøkelsen oppsummerer vi de mest sentrale funnene og forsøker å se resultatene i sammenheng. Vi vurderer i hovedsak nasjonale gjennomsnittsscorer, ikke enkeltrappoteringer fra de ulike kommunene. For å se de enkelte kommunenes svar, se rådata som ligger på nettsidene våre.

På mange av spørsmålene i undersøkelsen ber vi kommunene vurdere seg selv på en skala fra 1 til 5, der spørsmålene er stilt slik at 1 indikerer lav arkivkvalitet (påstand stemmer ikke i det hele tatt), mens 5 indikerer høy arkivkvalitet (påstand stemmer veldig godt). For å se en kopi av spørreskjema, gå til nettsidene våre.

Alle omtaler og figurer i denne oppsummeringen viser til den nasjonale gjennomsnittsscoren på et gitt spørsmål, dersom ikke annet er opplyst. Nasjonale resultater er å finne i vedlegg 1. Det nasjonale snittet inkluderer ikke svar fra virksomhetene i Oslo kommune. Svarene fra Oslo fremgår av vedlegg 2. Mot slutten av oppsummeringen ser vi mer inngående på ulike grupperingers svar. Vedlegg 3, 4 og 5 viser gjennomsnittsscorer fordelt på henholdsvis kommunestørrelse, fylkestilhørighet og om kommunen er nyopprettet/sammenslått eller ikke.

Arkivverket publiserer denne oppsummeringen av sentrale funn, vedleggene, rådata og et utvalg rapporter på våre nettsider. Vi håper med dette å gjøre informasjonen som en hentet inn enklere tilgjengelig for gjenbruk og videre bruk.

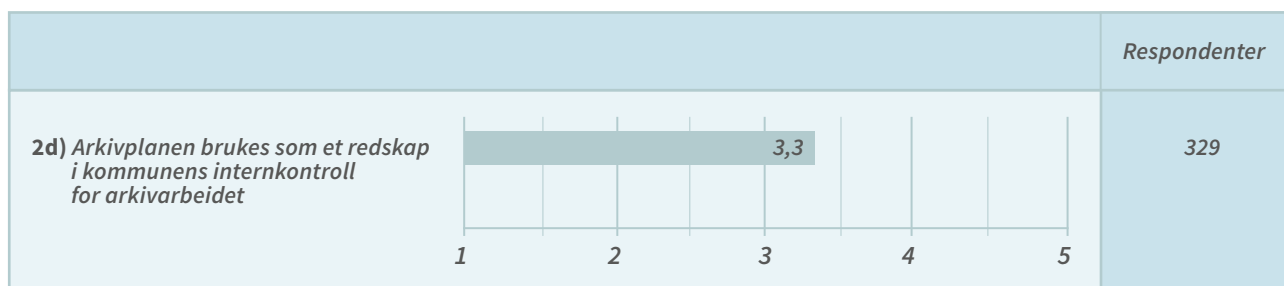
RAMMENE FOR ARKIVARBEIDET I KOMMUNENE

En hensiktsmessig organisering av arkivfunksjonen, tydelig plassering av ansvar og adekvate ressurser er alle viktige forutsetninger for at kommunene skal kunne ivareta arkivansvaret slik det er beskrevet i arkivloven. Vi vil her trekke fram og kommentere noen av funnene som sier noe om rammene for arkivarbeidet i kommunene.

Når det gjelder påstandene knyttet til arkivansvar og organisering av arkivarbeidet, jamfør spørsmål 2 a-e, er det små forskjeller sammenlignet med fjoråret. Størst differanse er det for utsagnet om hvorvidt private aktører følger regelverket for offentlige arkiver når de utfører oppgaver for kommunene. Her er det en oppgang fra 3,4 til 3,6. Fra et arkivståsted er dette en positiv utvikling.

Kravet om at arkivarbeidet skal omfattes av organets internkontroll, kom inn i arkivforskriften i 2018. Det er et tankekors at gjennomsnittet for påstanden om at arkivplanen brukes som redskap i internkontrollen kun er 3,3, det vil si 0,1 lavere enn i fjor. Dette stemmer godt overens med Arkivverkets erfaring fra tilsyn hvor vi ofte ser at arkivarbeidet i liten grad er gjenstand for internkontroll. For å bistå kommunene i arbeidet med å løfte arkivholdet inn i den øvrige internkontrollen har Arkivverket tidligere i år (2020) utarbeidet en nettbasert veileder for internkontroll med arkivarbeidet¹.

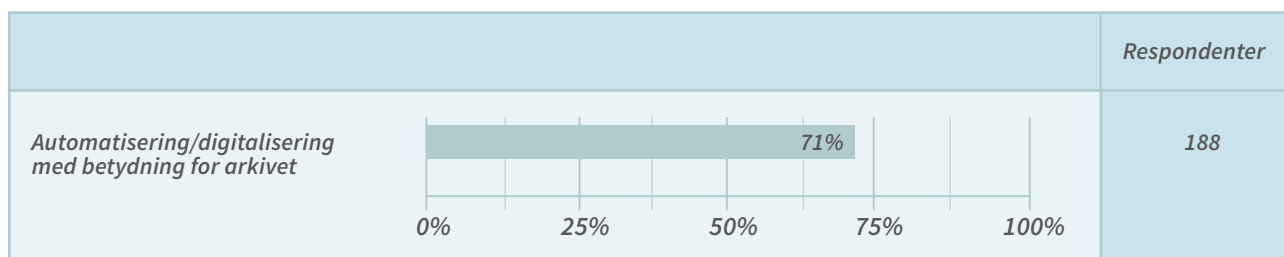
¹ Se Arkivverkets veiledere for offentlig sektor: <https://www.arkivverket.no/veiledere-for-offentlig-sektor>

Figur 1: Gjennomsnittsscore på påstanden om at arkivplan brukes som et redskap i kommunens internkontroll for arkivarbeidet.

I undersøkelsen bes kommunene oppgi om et utvalg hendelser knyttet til arkivholdet har inntruffet eller ikke i løpet av det siste året. I 2019 svarte 20 % at bemanningen ved arkivet var svekket, mens 21 % oppga at bemanningen hadde økt. I år svarer 24 % at det har vært en nedbemanning, mens kun 15 % svarer at bemanningen er styrket. Denne utviklingen kan henge sammen med en strammere kommuneøkonomi. Arkivverkets erfaring fra tilsyn er at arkivfunksjonene i mange kommuner er underbemannet med tanke på hvilke oppgaver de skal skjøtte. I tillegg er det ofte slik at i de mange små kommunene så er årsverkene brukt på arkiv fordelt på mange medarbeidere som har arkiv som én av mange oppgaver. Fagmiljøene for arkiv er fremdeles svært små i de aller fleste kommuner.

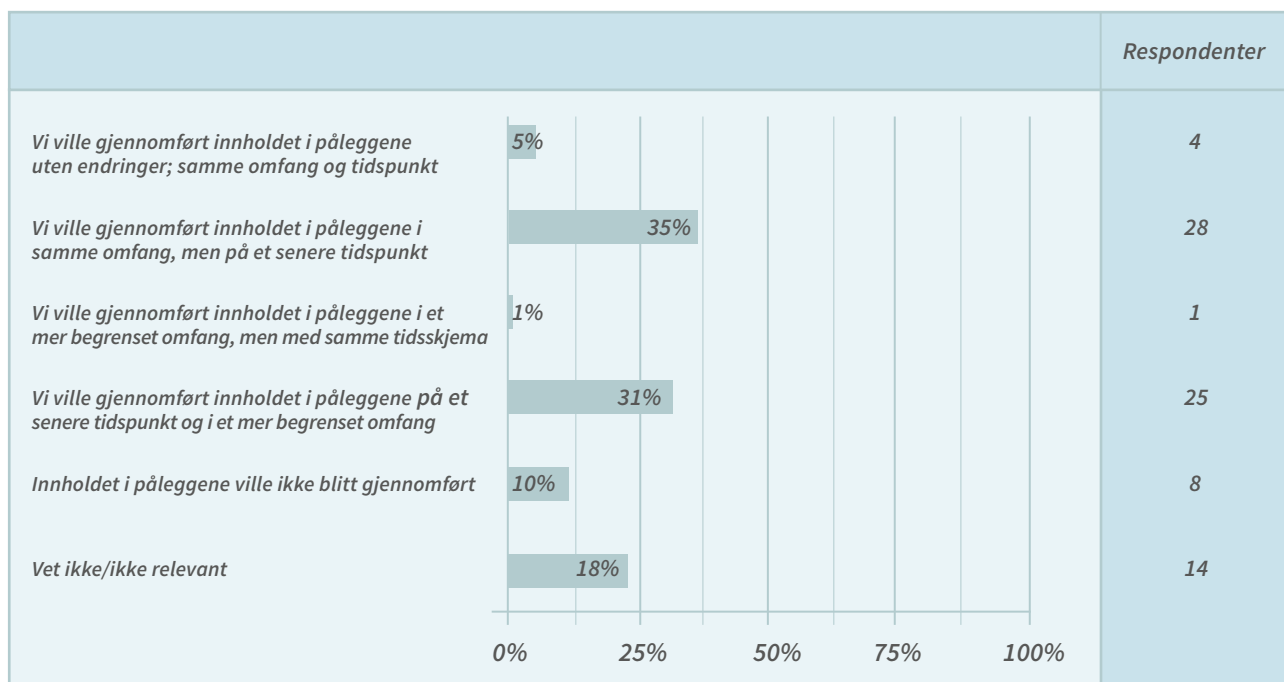
Et annet tydelig utviklingstrekk som påvirker rammene for arkivarbeidet er at digitaliseringen og automatiseringen av kommunenes arkivhold skyter fart. I 2020 svarer 71 % av kommunene bekreftende på at de har iverksatt digitaliserings- eller automatiseringstiltak med betydning for arkivet. I 2019 var tilsvarende svarprosent 53.

Figur 2: Prosentandel kommuner som har svart bekreftende på at de har iverksatt automatisering/digitalisering med betydning for arkivet det siste året.

Arkivverket har sett en slik tendens både gjennom veiledningsarbeidet og på tilsynene de siste årene. Integrering av spesialiserte fagsystemer opp mot Noark-godkjente arkivsystemer og automatisering ved hjelp av RPA-teknologi er bare noen eksempler på digitaliseringstiltak med store konsekvenser for arkivholdet. Den teknologiske utviklingen stiller krav til kommunene, ikke minst til å etterse at de nye løsningene er satt opp slik at grunnleggende arkivfaglige hensyn blir ivaretatt.

Kommunene som fikk tilsyn fra Arkivverket i 2018 og 2019 ble i undersøkelsen bedt om å vurdere i hvilken grad de ville iverksatt tiltak om de ikke hadde blitt pålagt å utbedre avvikene som ble avdekket ved tilsynet. Av de 80 kommunene som har svart, ville kun 5 % gjennomført tiltakene i samme omfang og på samme tidspunkt uten tilsyn fra Arkivverket. 31 % ville iverksatt mer begrensede tiltak på et senere tidspunkt, mens 10 % svarer at de ikke ville tatt grep for å utbedre avvikene hvis ikke det hadde vært for tilsyn fra Arkivverket. Funnene tilsier at Arkivverkets tilsyn med kommunene spiller en sentral rolle for å sørge for forskriftsmessig arkivhold i kommunal sektor.

Figur 3: Svarene til kommunene som har hatt tilsyn i 2018/2019 på spørsmål om iverksetting av tiltak dersom kommunen ikke hadde fått tilsyn fra Arkivverket. Prosentandel.

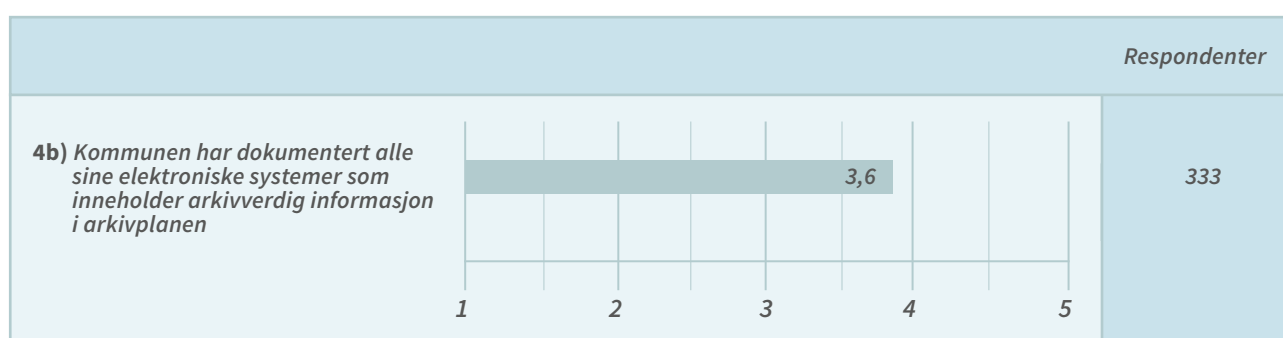
KOMMUNENES ARKIVDANNING

Det daglige arkivarbeidet består i å fange og sikre dokumenter, uavhengig av format- og medietype, som blir til i kommunens virksomhet, og som har inngått i saksbehandlingen eller har verdi som dokumentasjon. Tydelige rutiner for arkivdanningen er en forutsetning for at arkivene skal kunne dokumentere kommunens virksomhet.

Det er jevnt over små forskjeller mellom svarene for 2019 og 2020 for de delene av undersøkelsen som omhandler arkivdanningen. Når det gjelder de overordnede utsagnene om arkivkvaliteten, jamfør spørsmål 1 a-f, er differansene kun på 0,1. Gjennomsnittstallene her er blant de høyeste i undersøkelsen, og de aller fleste vurderer seg til 4 og 5 på disse påstandene. Dette er også tilfellet for utsagnet om hvorvidt kommunen har intern kompetanse på daglige arkivoppgaver.

De høye gjennomsnittscorene på de overordnede spørsmålene om arkivkvalitet gjenspeiles ikke i svarene som gis på de mer inngående spørsmålene om arkivdanningen i kommunene. Eksempelvis ligger gjennomsnittstallene for påstandene knyttet til rutiner, systemdokumentasjon og bevaringsvurdering betraktelig lavere enn for de mer overordnede utsagnene. Arkivverket avdekker også regelmessig avvik på disse områdene når vi fører tilsyn med kommunene.

Det er svært små endringer her sammenlignet med fjoråret, men for påstanden om hvorvidt systemene med arkivverdig informasjon er dokumentert, er vurderingen noe svakere enn i fjor. Arkivverket har gjennom tilsyn og veiledning understreket viktigheten av å dokumentere systemene som benyttes i arkivdanningen. Dette kan ha bidratt til at kommunenes kompetanse har økt på dette området og at de som følge av dette har vurdert seg selv strengere.

Figur 4: Gjennomsnittsscore på påstanden om at kommunen har dokumentert alle sine elektroniske systemer som inneholder arkivverdig informasjon i arkivplanen.

I vurderingen av utsagnet om at alle ytre enheter har skriftlige rutiner for arkivarbeidet svarer 9 % av kommunene «vet ikke». Mye av kommunenes grunnleggende tjenesteyting skjer i de ytre etatene, og det er bekymringsverdig at mange kommuner ikke vet om denne delen av virksomheten blir dokumentert. Gjennom tilsyn har Arkivverket registrert at arkivdanningen som skjer i spesialiserte fagsystemer i de ytre enhetene ofte er vesentlig dårligere dokumentert enn arkivdanningen i sak-/arkivsystemet. Manglende rutiner har ofte en sammenheng med at ansvaret for arkivdanningen i de ytre etatene ikke er tydelig plassert og definert.

Antallet eldre journalposter i status R, F, S og M sier noe om i hvilken grad kommunene er á jour med journalføringen og kvalitetssikringen av registreringene i sak-/arkivsystemet. Sammenlignet med 2019 er det en klar nedgang for de fire statusene som representerer ulike trinn i behandlingen av dokumentene før endelig journalføring.

Journalpoststatus	Gjennomsnitt 2019	Gjennomsnitt 2020
R – Reservert	1 009	715
F – Ferdigstilt	1 309	979
S – Registrert i første hånd	210	153
M – Midlertidig journalført	271	198

Tabell 1: Gjennomsnittlig antall journalposter i statusene R, F, S og M for 2019 og 2020.

Forutsatt at kommunene benytter statusene i tråd med Noark indikerer nedgangen at kommunene har fått noe bedre kontroll med arkivdanningen i sine sak-/arkivsystemer. Det er verdt å merke seg at gjennomsnittstallene for kommunene som nylig er etablert gjennom sammenslåinger ikke skiller seg vesentlig fra gjennomsnittet for de øvrige kommunene. Siden de nyopprettede kommunene har etablert nye arkiver omfatter tallene fra disse kommunene en relativt kort periode sammenlignet med tallene fra de øvrige kommunene. Dette kan indikere utfordringer i det daglige arkivarbeidet for kommunene som er i etableringsfasen.

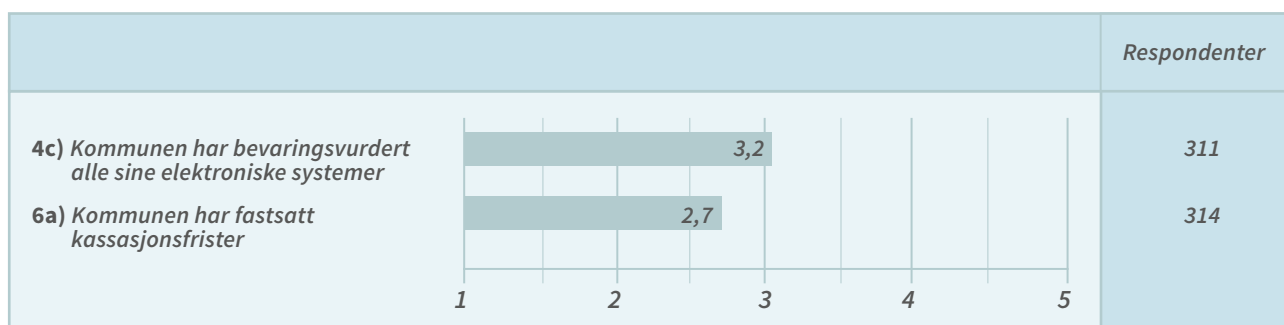
LANGTIDSBEVARING AV KOMMUNALE ARKIVER

Til forskjell fra statlige virksomheter har kommunene ansvar for sine egne arkiver også etter at de har gått ut av administrativ bruk. Dette innebærer at kommunene må sørge for egne ordninger for arkivdepot, og utarbeide rutiner for å sikre og forvalte bevaringsverdige arkiver i et langtidsperspektiv.

Langtidsbevaring av papirarkiver og digitale arkiver stiller ulike krav til tiltak. Undersøkelsen og erfaringer fra tilsyn tilsier at kommunene har bedre kontroll på langtidsbevaringen av papirarkiver enn elektroniske arkiver.

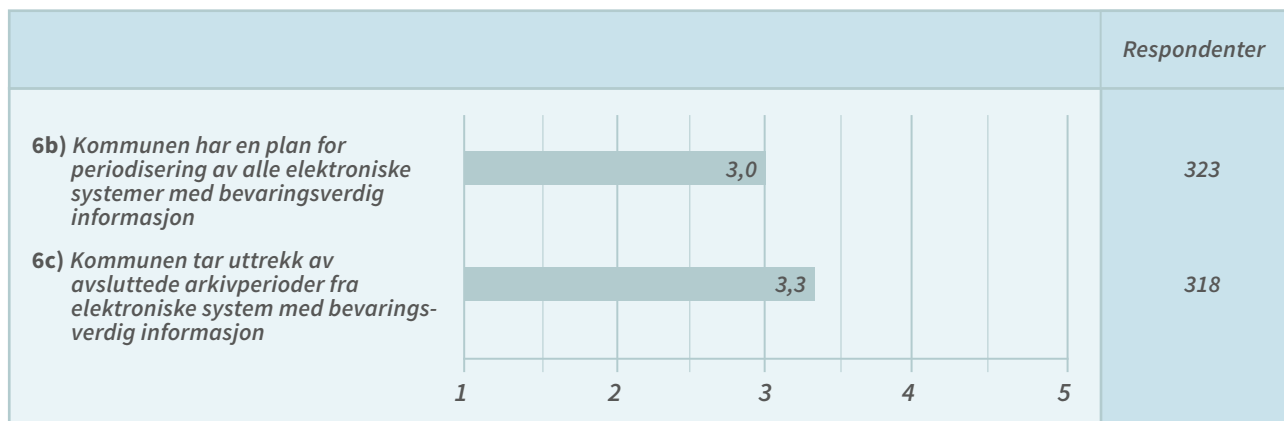
For papirarkiver handler langtidsbevaring i stor grad om å ordne arkivene slik at man kan finne fram i dem og sikre dem fysisk i tilpassede lokaler. For utsagnet om at eldre og avsluttede arkiver oppbevares i henhold til regelverket er gjennomsnittsvurderingen 4, mens den ligger på 3,6 for påstanden om ordning og listeføring av papirarkiver. Det er små forskjeller her i forhold til i fjor. Ser vi på gjennomsnittet for antallet hyllemeter som er ordnet og listeført er det i år en betydelig oppgang sammenlignet med fjoråret. En nærmere gjennomgang av tallene viser at økningen må ses i sammenheng med kommunereformen og avslutningen av arkivene til de nå nedlagte kommunene.

Langtidsbevaring av elektroniske arkiver forutsetter at kommunen først gjør en bevaringsvurdering av informasjonen i sine systemer. Gjennomsnittsvurderingen av påstanden om at kommunen har bevaringsvurdert de elektroniske systemene er på lave 3,2, akkurat som i fjor. Resultatet må ses i sammenheng med utsagnet om fastsetting av kassasjonsfrister hvor gjennomsnittet er 2,7. Dette er undersøkelsens laveste gjennomsnitt om vi ser alle kommunene samlet.

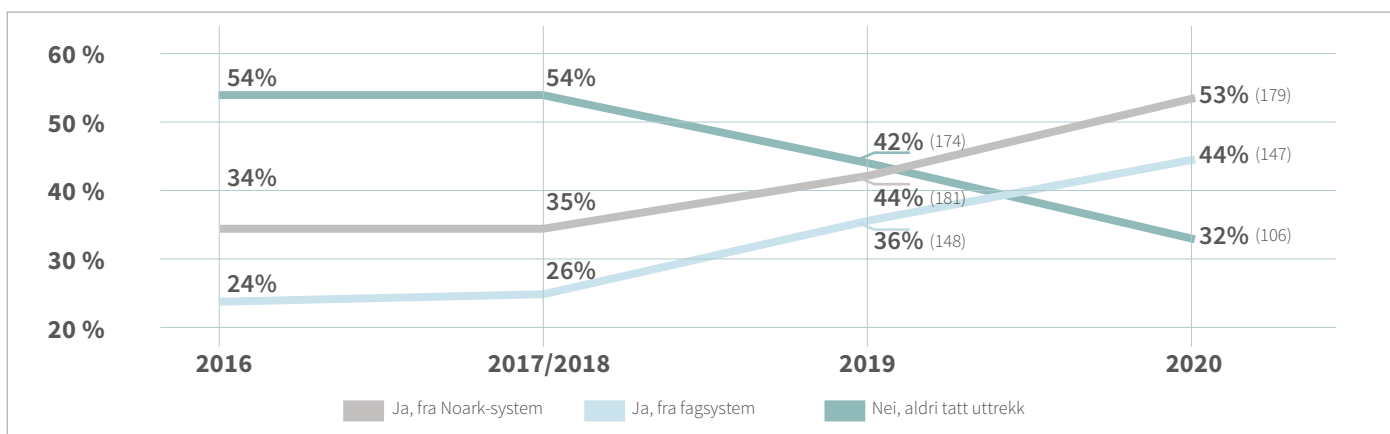
Figur 5: Gjennomsnittsscore på påstandene om at kommunen har bevaringsvurdert alle sine elektroniske systemer og om at kommunen har fastsatt kassasjonsfrister.

Kommunene vurderer seg jevnt over lavere på utsagnene om at de har en plan for periodisering av elektroniske systemer og om de tar uttrekk av avsluttede elektroniske arkivperioder enn for påstandene knyttet til arkivkvalitet, ansvar og organisering og dokumentasjon av arkivholdet. Gjennomsnittet for utsagnet om uttrekk er likevel 0,2 bedre enn i fjor. Det er verdt å merke seg at kommunenes svar på spørsmål 6 a-c fordeler seg forholdsvis jevnt på skalaen fra 1 til 5. Dette indikerer at det er betydelige forskjeller mellom kommunene på dette området.

Figur 6: Gjennomsnittsscore på påstandene om at kommunen har en plan for periodisering av alle elektroniske system med bevaringsverdig informasjon og at kommunen tar uttrekk av avsluttede arkivperioder fra elektroniske systemer med bevaringsverdig informasjon.

I tillegg til egenvurderingen er kommunene bedt om å oppgi om de noen gang har tatt uttrekk av Noark-systemer, fagsystemer eller om de aldri har tatt uttrekk av noe system. Her har det de siste årene vært en tydelig positiv utvikling hvor en langt større andel kommuner har tatt uttrekk av både Noark-systemer og fagsystemer enn for noen år tilbake, mens andelen som aldri har tatt uttrekk har gått ned. Både kommunesammenslåingene og Arkivverkets fokus på sikker langtidsbevaring av digitale arkiver gjennom tilsyn og veiledning har sannsynligvis hatt stor påvirkning på den positive utviklingen de siste årene. Vi ber leseren være oppmerksom på at årets prosentandel påvirkes av at det totale antallet kommuner er redusert sammenlignet med i fjor. Vi har satt antall kommuner som har svart bekreftende på et svaralternativ i parentes etter prosentandelen for årene 2019 og 2020 i figur 7.

Figur 7: Utvikling i prosentandel på spørsmål om kommunen noensinne har tatt uttrekk fra elektroniske systemer som inneholder bevaringsverdig informasjon. 2016 – 2020. Antall respondenter i parentes for årene 2019 og 2020.

Det er over 20 år siden regelverket åpnet for elektronisk arkivering av dokumenter i offentlig forvaltning. Til tross for den positive utviklingen de siste årene er det påfallende at om lag halvparten av landets kommuner aldri har tatt uttrekk av et Noark-system. Dette må ses i sammenheng med det lave gjennomsnittet for utsagnet om plan for periodisering. Det er grunn til å tro at mange kommuner ikke har periodisert på svært lang tid og at det er et betydelig etterslep på avsluttede arkivperioder som ikke er overført til arkivdepot. Det samme gjelder for kommunenes fagsystemer. Blant de mange kommunene som ikke har tatt uttrekk av elektroniske systemer er det noen kommuner som fortsatt ikke har etablert eller knyttet seg til et digitalt arkivdepot. Arkivverket anser dette som svært bekymringsverdig.

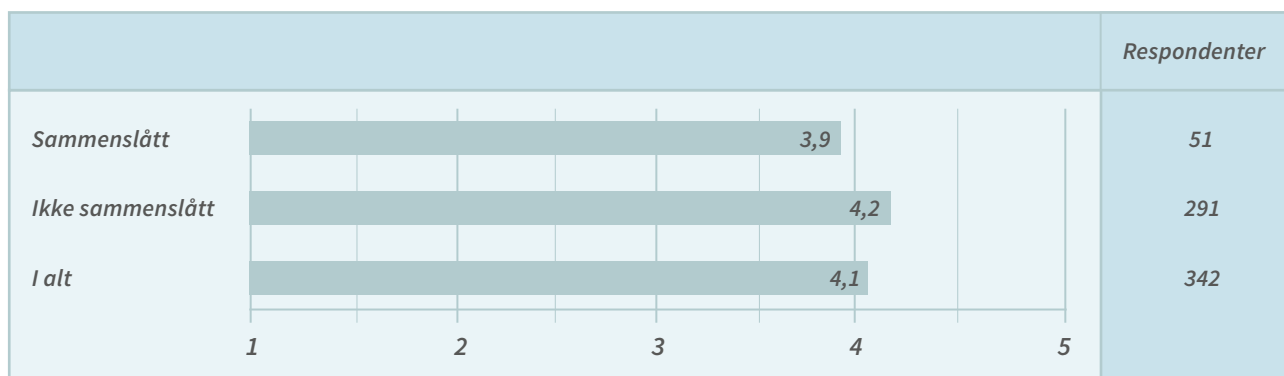
Kommunene vurderer i snitt sin egen kompetanse knyttet til periodiske arkivoppgaver og depotoppgaver som vesentlig dårligere enn kompetansen på daglige arkivoppgaver. De periodiske arkivoppgavene dreier seg i stor grad om å dokumentere arkivholdet og tilrettelegge for langtidsbevaring. At kommunene vurderer sin kompetanse på dette feltet relativt lavt stemmer godt overens med funnene Arkivverket gjør på tilsyn. Når det gjelder depotoppgavene har de fleste kommunene satt bort disse til en interkommunal arkivinstitusjon. Det er derfor ikke uventet at kommunene vurderer sin interne kompetanse på også dette området som relativt lav.

KOMMUNE- OG FYLKESAMMENSLÅINGER

I perioden 2017–2020 har kommune- og fylkesstrukturen endret seg betraktelig. Gjennom sammenslåinger er 19 fylker blitt til 11, mens antallet kommuner er redusert fra 428 til 356. Det er en krevende øvelse å skulle håndtere arkivene fra kommuner som skal legges ned i tråd med regelverket og samtidig etablere en arkivfunksjon og egne arkiver for den nye kommunen.

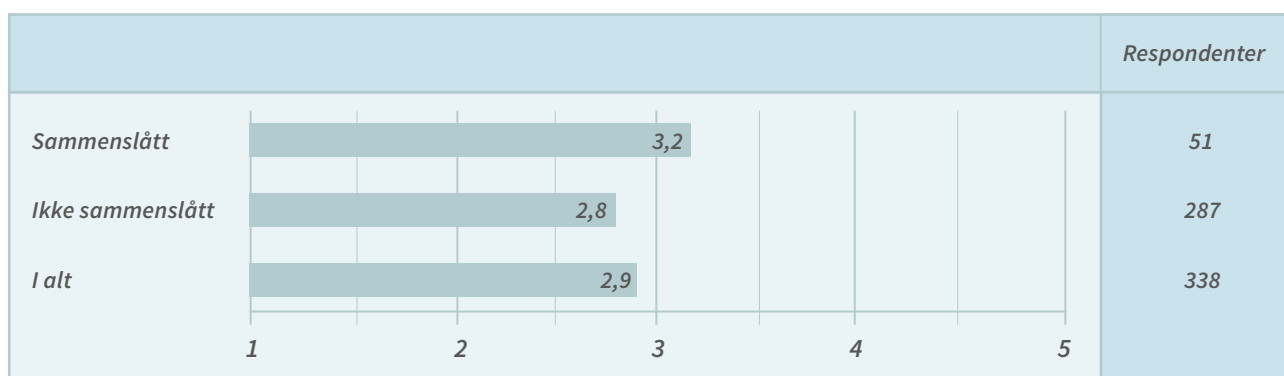
Vedlegg 5 viser hvordan kommunene som nylig er opprettet gjennom sammenslåinger har svart på årets kommuneundersøkelse sammenlignet med de øvrige kommunene. Vi vil her trekke fram og kommentere noen av forskjellene mellom de to kategoriene.

Når det gjelder utsagnet om at kommunen arkiverer sine arkivverdige dokumenter vurderer de nye kommunene seg noe svakere enn de øvrige. Det er vanskelig å si hva denne forskjellen skyldes. Som vi skal se sammenfaller ikke dette med en del av funnene knyttet til arkivansvar og organisering av arkivarbeidet.

Figur 8: Gjennomsnittsscore på påstanden om at kommunen arkiverer sine arkivverdige dokumenter. Fordelt på sammenslåingsstatus.

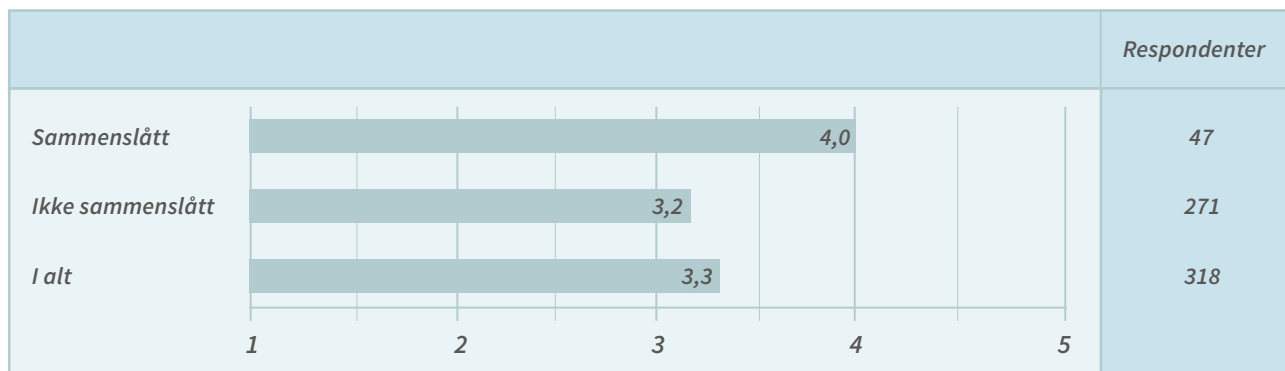
De nyopprettede kommunene vurderer seg selv mer positivt enn de øvrige med hensyn til tydelige fullmakter og delegeringer, om de har medarbeidere med faglig ansvar for arkivene og om de har nok ressurser til å gjennomføre arbeidsoppgavene.

Figur 9: Gjennomsnittsscore på påstanden om kommunen har nok ressurser til å gjennomføre arbeidsoppgavene som pålegges av arkivlovverket. Fordelt på sammenslåingsstatus.

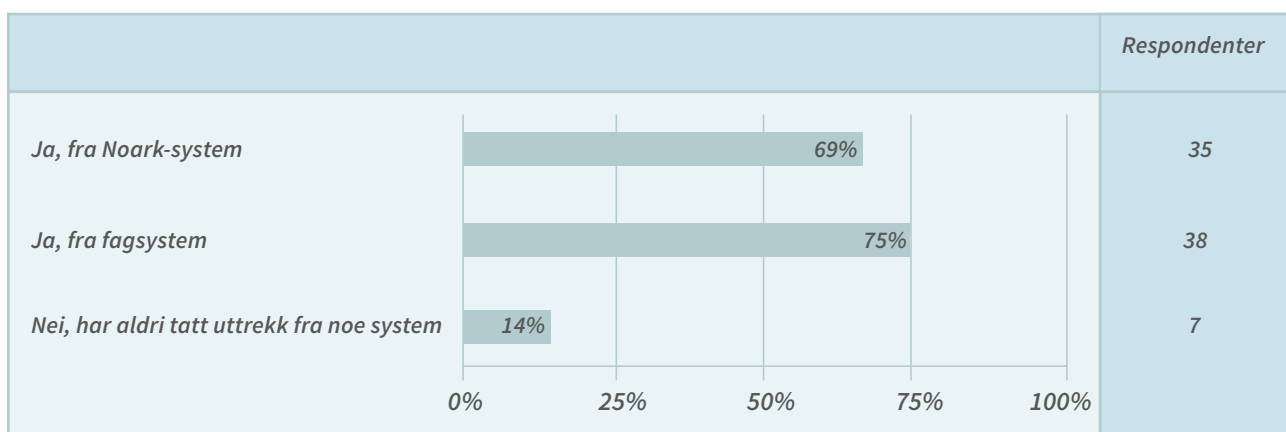
Etableringen av en ny kommune gir muligheter til å bygge opp arkivfunksjonen fra bunnen av. Ved å nyttiggjøre seg av tidligere erfaringer og den teknologiske utviklingen kan de nye kommunene legge bedre til rette for gode arkiver. Man kan også argumentere for at sammenslåingsprosessen kan ha gitt kommunene bedre kjennskap til hva et forskriftsmessig arkivhold faktisk krever med hensyn til tydelige fullmakter og ressurser.

Delene av undersøkelsen som dreier seg om uttrekk viser store forskjeller mellom de nyopprettede kommunene og de øvrige. At de nye kommunene har et høyere gjennomsnitt er ikke overraskende siden arkivregelverket krever at arkiver fra de nedlagte kommunene skal overføres til arkivdepot. For elektroniske arkiver innebærer dette å deponere uttrekk av den bevaringsverdige informasjonen som lagres i de elektroniske systemene.

Figur 10: Gjennomsnittsscore på påstanden om at kommunen tar uttrekk av avsluttede arkivperioder fra elektroniske systemer med bevaringsverdig informasjon. Fordelt på sammenslåingsstatus.

De nyopprettede kommunene vurderer seg i snitt betraktelig sterkere på spørsmålet om kommunen noensinne har tatt uttrekk enn de øvrige kommunene. Undersøkelsen avdekker samtidig at om lag 30 % av de nye kommunene ikke har tatt uttrekk fra Noark-systemer og at 14 % ikke har tatt uttrekk av noe system. Hjelpeteksten til spørsmålet understreket at de nyopprettede kommunene skulle gi et samlet svar for både den nyopprettede og de gamle kommunene. Ved en kommunesammenslåing skal arkiv fra de gamle kommunene avsluttes og håndteres i tråd med regelverket. At en såpass høy andel oppgir å ikke ha tatt uttrekk er derfor bekymringsverdig. Det er svært viktig at de avsluttede arkivene fra de gamle kommunene sikres på en god måte.

Figur 11: Gjennomsnittsscore på påstanden om at kommunen tar uttrekk av avsluttede arkivperioder fra elektroniske systemer med bevaringsverdig informasjon. Filter: sammenslåtte kommuner.

De nye kommunene vurderer seg vesentlig mer positivt enn de øvrige med tanke på kompetanse på henholdsvis styring og planlegging av arkivarbeidet, daglige arkivoppgaver, periodiske arkivoppgaver og depotoppgaver. Dette stemmer godt overens med funnene knyttet til arkivorganisering og arkivansvar. Den krevende prosessen med å avslutte arkiver og etablere nye i forbindelse med sammenslåingen kan ha bidratt til å heve arkivmedarbeidernes kompetanse. Det er også sannsynlig at de nye sammenslåtte kommunene vil ha lettere for å trekke til seg kompetente fagfolk enn mindre kommuner der fagmiljøet ofte er mindre.

Ut fra de overnevnte funnene kan det se ut til at en kommunesammenslåing kan ha positive konsekvenser for arkivholdet ved at kommunene starter på nytt og kan bygge opp en mer optimal arkivfunksjon. Sammenslåingene virker også som en katalysator for arbeidet med uttrekk. De fleste nye kommunene kom i drift 1.1.2020. Utbruddet av covid-19 har sannsynligvis gjort oppstarten ekstra krevende, og Arkivverket er kjent med at pandemien har forsinket prosessene flere steder. Arkivverket vil fortsette å følge med på utviklingen i de nye kommunene i tiden som kommer.

REGIONALE FORSKJELLER

Kommuneundersøkelsen kan bidra til å kaste lys over regionale forskjeller i arkivsituasjonen i Kommune-Norge. I vedlegg 4 er kommunenes svar sortert etter fylkestilhørighet og vedlegg 2 gir en oversikt over svarene fra virksomhetene i Oslo kommune. Rapportene viser at det på en del områder er betydelig regional variasjon, og vi vil derfor trekke frem og kommentere noen av tallene.

Undersøkelsen viser klart at rammene for arkivarbeidet varierer betraktelig mellom regionene i Norge. For påstanden om tydelige fullmakter og delegeringer for arkivarbeidet svarer kommunene i Nordland i snitt 3,3 mens kommunene i Agder og virksomhetene i Oslo svarer 4,3. Når det gjelder utsagnet om kommunen har en eller flere medarbeidere med faglig ansvar for arkivene er snittet for kommunene i henholdsvis Agder og Nordland 4,9 og 3,9, mens landsgjennomsnittet er 4,5. Nordland har det laveste gjennomsnittet for påstanden om kommunen har nok ressurser til å gjennomføre arbeidsoppgavene med 2,4, mens Oslo og Agder har det høyeste snittet på 3,5. Regionene vurderer seg også ganske forskjellig med hensyn til kompetanse.

For påstandene om kommunen dokumenterer arkivholdet gjennom rutiner og systembeskrivelser er det også betydelige differanser. For utsagnene om kommunen har utarbeidet skriftlige rutiner for arkivarbeidet som skjer i ytre etater og instruksjoner for systemer hvor saksdokumenter arkiveres elektronisk er forskjellen over et poeng mellom topp og bunn.

Kommunene i Agder og Møre og Romsdal vurderer seg til henholdsvis 4,2 og 4,1 i gjennomsnitt på utsagnet knyttet til uttrekk av avsluttede arkivperioder, mens kommunene i Nordland vurderer seg til 2,4. Landsgjennomsnittet er på 3,3. Forskjellene trer enda tydeligere frem i svarene på spørsmålet om kommunen noen gang har tatt uttrekk av elektroniske systemer. Her svarer like under 90 % av kommunene i Agder at de har tatt uttrekk av Noark-systemer, mens bare 14 % av kommunene i Nordland svarer det samme. For fagsystemer svarer 83 % av kommunene i Rogaland bekreftende mens andelen i Nordland kun er 22 %. I Agder er det bare 4 % av kommune som aldri har tatt uttrekk. Det tilsvarende tallet for Nordland er 73 %.

Som vi tidligere har sett har de nye kommunene i større grad tatt uttrekk av elektroniske systemer enn de øvrige kommunene. Den regionale variasjonen med hensyn til uttrekk må ses i sammenheng med at noen fylker har hatt flere sammenslåinger enn andre, men kommunereformen er ikke hele forklaringen. Arbeidet med å bevare elektroniske arkiver stiller særlige krav til kompetanse og infrastruktur, og forskjellene mellom fylkene må også ses i lys av det.

Arkivloven med forskrifter stiller de samme kravene til alle landets kommuner. Det er et tankekors at undersøkelsen indikerer at det er store forskjeller mellom fylkene. I vedlegg 3 er svarene sortert etter kommunestørrelse². Det er i denne sammenhengen verdt å merke seg at forskjellene mellom de ulike størrelseskategoriene er langt mindre enn forskjellene mellom kommunene gruppert etter fylkestilhørighet. De regionale variasjonene kan skyldes en rekke forhold, eksempelvis økonomi, kompetanse og kulturforskjeller.

---

² Små kommuner (under 5 000 innbyggere), mellomstore kommuner (5 000 – 20 000 innbyggere) og store kommuner (over 20 000 innbyggere).